

3.4 MUUTOSLAUSE

3.4.1 MERKITYS

Muutoslause on tavallaan predikatiivilauseen tulla-verbillinen pari. Kun predikatiivilauseessa kerrotaan, millainen jokin on (*Tämä kirje on todella pitkä*), muutoslauseessa kerrotaan, millaiseksi se jokin muuttui (*Tästä kirjeestä tuli todella pitkä*). Se siis nimensä mukaisesti kuvaa muutosta.

Toisin kuin muissa *olla*- ja *tulla*-verbin lausetyypeissä, muutoslause on kuitenkin erillisenä kohtanaan sen takia, että se on rakenteeltaan hiukan erilainen. Asia, joka muuttuu, onkin *sta*-sijamuodossa eli elatiivissa, joka ei tietenkään siten vaihtelee. Mutta se toinen sana vaihtelee ihan samoin kuin predikatiivilla: vain jaollisuus vaikuttaa.

3.4.2 RAKENNE

JOSTAKIN + *tulla* + JOTAKIN/JOKIN

Sama kielioppitermeillä: Elatiivi + *tulla* + substantiivi tai adjektiivi (mikä tai millainen)

Elatiivimuotoinen sana on yleensä alussa ja se kuvaa sitä asiaa, joka muuttuu. Lopussa on sitten sana, joka on kuin predikatiivi. Se on substantiivi tai adjektiivi, joka kuvaa muutoksen lopputulosta.

Suomen kielessä on olemassa myös toinen muutoslause, nimittäin *Hän tuli vihaiseksi* -tyyppinen lause. Ne ovat periaatteessa ihan hyviä lauseita mutta usein löytyy parempikin tapa ilmaista sama asia, nimittäin kokonainen verbi, joka kuvaa samaa merkitystä. Niinpä parempi olisi sanoa *Hän suuttui*. Muita esimerkkejä:

Keitto tuli liian kuumaksi. Keitto kuumeni liikaa.

Lapsi tuli punaiseksi. Lapsi punastui.

Vesi on tullut kylmäksi. Vesi on jäähtynyt.

Me tulimme iloisiksi. Me ilahduimme.

Mutta joissain tapauksissa *tulla* joksikin on käytössä tavallisempi, esim. *Olen kai tullut vanhaksi*.

3.4.3 MUUTOSLAUSEEN SIJAVAIHTELU

Muutoslauseessa vaihtelee lopussa olevan sijamuoto eli se sana, joka kertoo, millainen jokin on. Se määritellään yleensä subjektiksi. Sijavaihteluun vaikuttaa ainoastaan sen sanan jaollisuus. Jaollinen sana on partitiivissa, jaoton sana on nominatiivissa.

Minusta tuli kokki. (jaoton, yksi ihminen). *Meistä tuli kokkeja.* (jaollinen, monikko)

Tästä mehusta tuli tosi makeaa. (mehu on jaollinen, siksi "makea" on partitiivissa)

Häistä tuli oikein kauniit! (Häät on jaoton)

Teistä on tullut ahkeria! (te on monikko eli jaollinen)